

A szükséget nem kell igazolni

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

8. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Pollághné Rózsa Ildikó

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	13-14 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Az empátia és a metakommunikációs készség fejlesztése. A tudatosság növelése az egyéni felelősség felvállalásában: a mérlegelés, és a helyzettel összhangban álló döntéshozatal gyakorlása.
A modul témái, tartalma	Témák: Identitás – szocializáció, közösség, viselkedés; kapcsolatok – együttműködés, segítségnyújtás, kommunikáció, nonverbális kommunikáció Tartalom A proszociális viselkedés kialakulását segítő képességfejlesztő dramatikus játékok és egyéb gyakorlatok.
Megelőző tapasztalat	Személyes élmények felidézésének képessége és igénye
Ajánlott továbbhaladási irány	A másokért való felelősségvállalást középpontba állító foglalkozások
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önszabályozás: felelősségvállalás, törődés, tekintet másokra, nyitottság, bizalom Énhatékonyság-érzés: belső kontroll Társas kompetenciák: empátia, kommunikációs készségek, együttműködés, segítségkérés
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom Tantárgyakhoz: emberismeret; etika; osztályfőnöki óra Modulokhoz: Mit csinál egy szociális munkás? (szka208_45); Segítő szolgálatok – segítő szakemberek (szka208_48)
Támogató rendszer	Buda Béla: <i>Az empátia – a beleélés lélektana.</i> (5., átdolg. és bőv. kiadás) Urbis. Budapest, 2006 Forgács József: <i>A társas érintkezés pszichológiája.</i> Kairosz. Budapest, 2007 Kulesár Zsuzsanna (szerk.): <i>Morális fejlődés, empátia és altruizmus.</i> Szöveggyűjtemény. Eötvös Kiadó. Budapest, 1999

Módszertani ajánlás

A két órás foglalkozást szünet nélkül érdemes megtartani, mert így építhető fel igazán jól a gyakorlatok íve. Mivel a modul anyagában számos dramatikus alapjáték szerepel, a megvalósításkor előnyben lehetnek az olyan tanulócsoportok, amelyek tagjai gyakorlottak e technikák alkalmazásában. Az ő esetükben több időt lehet fordítani az élmények és gondolatok megbeszélésére. A gyakorlatlan tanulók esetében

valószínűleg több időt igényel majd a gyakorlatok kivitelezése. Teljesen biztos azonban, hogy a foglalkozás ilyen esetben is eredményesen megvalósítható.

A dramatikus tevékenységek során a résztvevők – egyének és csoportok – teljesítményének értékelése minden esetben a korábbi szinttel való összehasonlításban, vagyis nem valamilyen külső normához viszonyítva jelenik meg. Amennyiben az adott tevékenységet a tanulók sikeresen végrehajtották, a kritériumhoz viszonyított értékelést (tudja-e a tanuló, ami a továbblépéshez szükséges) megoldottnak tekinthetjük. A tevékenységek felépítésüknél fogva kimondatlanul is nyilvánvalóvá teszik a tanulók számára, hogy a legjobb tudásukat nyújtották-e. Amennyiben sikerül azt a légkört megteremteni, hogy „csak együtt lehetünk sikeresek”, a pozitív példa motivációt és nem legyőzöttséget jelent az egyes tanulók számára. A többiek teljesítményéhez való viszonyítás tehát látenszen jelenik meg a játékok során, és ez lesz a tanulói önértékelés alapja. Az óra önismereti jellegű feladatokra épül, ezért a teljesítmény, s főleg a megoldás minőségének direkt értékelése kerülendő, mivel ezáltal (burkoltan) a gyermek személyisége kerülne értékelésre. Csak az aktivitás szintje értékelhető.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Játékleírás (Eltévedt utazók a labirintusban)

P2 – A D2 szókétyákkal végzett feladat megoldása

P3 – Ábrák és feladatleírás

P4 – A magyar alkotmány 70/D §-a

P5 – Ötletek és útmutató a véleményvonal kialakításához

Tanulói segédletek

D1 – Feladatötletek (kártyák)

A kártyákból egy sorozatot kell előkészíteni és borítékba rakni.

D2 – Szókétyák, amelyekből mondatokat és kifejezéseket lehet összeállítani

Annyi kártyasorozatra van szükség, ahány csoport dolgozik majd velük az osztályban.